

Byggnadsminnesförklaring av Groggården, fastigheten Helsingen 3
i Strängnäs, Strängnäs kommun

Fråga om byggnadsminnesförklaring av Groggården i Strängnäs har väckts av Strängnäs kommun den 17 oktober 1980.

Byggnadsnämnden i Strängnäs kommun har den 24 augusti 1983 tillstyrkt föreslagna skyddsföreskrifter.

Ni har underhand den 28 juli 1983 godkänt föreslagna skyddsföreskrifter.

Riksantikvarieämbetet har likaledes underhand tillstyrkt byggnadsminnesförklaring och föreslagna skyddsföreskrifter.

Enligt gällande stadsplan, fastställd den 8 augusti 1941, avses befintlig bebyggelse ersättas med nybyggnader. Kommunen har emellertid påbörjat arbete med att ändra stadsplanen.

Groggården består av två bostadshus och två uthus. Gatuhuset är timrat i två våningar under tegelklätt sadeltak och försett med faluröd locklistpanel. Gårdshuset utgöres av två i vinkel sammanfogade, envåninga timmerbyggnader under tegelklätt sadeltak. Den östra delen är reveterad och gulfärgad medan den västra är panelad och rödfärgad. Gårdshuset är sannolikt uppfört under 1700-talet medan gatuhuset torde ha tillkommit vid 1800-talets början.

De båda uthusen, av vilka det ena är försett med portlider, är timrade under tegeltak. De lär vara tillkomna redan på 1500-talet och hör i så fall till de äldsta träbyggnaderna i Strängnäs.

Groggården är ett exempel på en förhållandevis välbevarad borgargård som fått sin planmässiga utformning vid 1600-talets början. Uthusen är mycket ålderdomliga medan bostadshusen förnyats under 1700- och 1800-talen.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 1 § lagen den 9 december 1960 (nr 690, ändrad och omtryckt 1976 nr 440) om byggnadsminnen Groggården, fastigheten Helsingen 3 i Strängnäs som byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter:

1. Bostadshuset och de båda äldre uthuset får ej rivas, flyttas eller till sitt yttre förändras.
2. I byggnadernas inre får ej göras ingrepp i stomme eller fast äldre inredning. Rumsindelningen i gårdshuset får ej förändras.
3. Byggnaderna skall vårdas och underhållas på sådant sätt att deras kulturhistoriska värde ej förringas.
4. Fastighetens tomt skall hållas i värdigt skick och får ej ytterligare bebyggas.

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar i fråga om underhållet av byggnaderna.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter finnes nödvändig för att bygganden skall vara till nytta eller om sådan ändring eljest kan anses påkallad av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 § lagen om byggnadsminnen lämna tillstånd därtill.

Länsstyrelsen erinrar om bestämmelserna i 53 § byggnadsstadgan att tomt skall hållas i vårdat skick och 50 § samma stadga att byggnad skall underhållas så att hållfastheten inte äventyras samt brandfara, sanitär olägenhet eller vanprydnad inte uppkommer.

Enligt 14 § lagen om byggnadsminnen gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

Besvär till kammarrätten i Stockholm (se bilaga).

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. Därvid har närvarit landshövding Bengt Gustavsson, ordförande, samt ledamöterna Bengt Danling, Jan-Erik Andersson, Karl-Axel Lundberg, Ingrid Ludvigsson, Arne Johansson, Sven Zetterström, Gunnar Andersson, Erik Arvidson, Bengt Lundin, Bror Svensson, Karl Vilhelms Blomquist, Gösta Cronholm och Sture Lindqvist.

I handläggningen har deltagit länsråd Ulf Thuresson, förste länsnotarie Eva Doyle, byrådirektör Carl-Gustaf Hagander och tf länsantikvarie Ralph Edenheim, föredragande.

Bengt Gustavsson

Ralph Edenheim

Kopia till
Riksantikvarieämbetet
Södermanlands museum
Strängnäs museum
Strängnäs kommun
Planenheten
Länsantikvarien 2 ex + kopia av akten
Akten

